

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики
В.В. Костюк

« _____ » _____ 2024

**СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ. ПРОГРАМУВАННЯ СУЧАСНОГО РАДІО
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки бакалавра
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 061 Журналістика
освітньо-професійна програма Журналістика

Укладачка: Любченко Ю.В., к. соц.ком. доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 7 від “23” січня 2024 р.
Завідувач кафедри журналістики
_____ Л.В. Чернявська

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики

Протокол № 6 від “24” січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради
факультету журналістики
_____ Н. В. Романюк

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ Ю.В. Любченко

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
Галузь знань 06 Журналістика	Кількість кредитів – 3	Вибіркова
		Цикл вільного вибору студента в межах освітньої програми
Спеціальність 061 Журналістика	Загальна кількість годин – 90	Семестр:
Освітньо-професійна програма Журналістика		Змістових модулів – 4
	Лекції	
	-	
	Лабораторні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	32 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Програмування сучасного радіо» - ознайомити студентів із принципами та правилами програмування радіомовлення, дотримання й активне використання яких сприятиме підвищенню якості радіопередач у напрямку збільшення їхньої адресності та, відповідно, популярності як серед представників цільової аудиторії, так і потенційних інвесторів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Програмування сучасного радіо» є:

- ознайомитися з принципами прямоефірного радіомовлення, музичного й добового програмування;
- оволодіти навичками роботи з ефірною програмою;
- засвоїти правила написання сценаріїв для радіопередач різних форм і жанрів;
- навчитися комунікувати у прямому ефірі;
- здійснювати постпродакшн радійного продукту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
<p><i>Програмні компетентності:</i></p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК03. Здатність створювати медіапродукт.</p> <p>СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.</p> <p>СК08. Здатність володіти технікою мовлення для здійснення журналістської діяльності.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.</p> <p>ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально комунікаційних наук.</p> <p>ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.</p>	<p><i>Методи:</i></p> <p>пояснювально-ілюстративний метод, дослідницький метод, моделювання типових ситуацій журналістської діяльності; написання сценаріїв і монтажних листів; робота з ефірною та монтажними програмами; використання кейс-методів (ситуаційні завдання); виконання групових проєктів.</p> <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <p>тестування, опитування, захист творчих завдань, індивідуальне практичне завдання, екзамен.</p>

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Програмування сучасного радіо» має міждисциплінарні зв'язки з такими курсами: «Радіовиробництво», зокрема розділами про звукову природу радіо і виробничі аспекти; курсом «Спеціалізація. Інформаційне радіомовлення» в частині роботи з монтажними програмами і мовленням ведучого; «Теорія і методика журналістської творчості» щодо правил роботи з інформацією.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Програмування на сучасному радіо

Основні підходи до програмування сучасного радіо. Залежність програмування від типів мовлення. Види програмування. Добове програмування. Формування сітки мовлення для будніх і вихідних днів. Робота ведучих в ефірі протягом доби. Основні елементи ефіру: правила розміщення. «Програмне колесо» і особливості його формування. Розробка звукової години.

Змістовий модуль 2.

Музичне програмування на сучасному радіо

Музика в контексті радіоефіру: основні підходи в практиці сучасного радіо. Правила музичного програмування. Каталоги ротаций на радіо. Робота з музикою різних ротаций. Музичні чарти в роботі над плей-листом. Правила користування ефірною програмою на радіо.

Змістовий модуль 3.

Робота ведучих на різноформатних радіостанціях

Вимоги до роботи ведучих прямих радіоефірів. Створення образу ведучого: основні критерії. Самостійна і командна робота в ефірі. Основні підходи до створення контенту: ранкових програм, авторських програм, контактних програм. Написання сценаріїв. Інтерактив на радіо: різновиди й особливості реалізації. Сучасні підходи до роботи з аудиторією.

Змістовий модуль 4.

Інтерв'ю в прямих ефірах на радіо

Гості у студії: основні критерії вибору. Методика підготовки прямоефірного інтерв'ю. Пошук героя/героїні і моніторинг інформації про нього/неї. Вивчення контексту як запорука успішної бесіди. Формування питань. Робота ведучого з гостем/ею у студії: основні комунікаційні стратегії. Поліфункціональність ведучого під час прямоефірного інтерв'ю. Основні ризики прямого ефіру і шляхи подолання. Робота над помилками.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години		Самостійна робота, год о/д ф.	Система накопичення балів		
		Усього годин о/д.ф.	Лабораторні заняття, год о/д ф.		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
1	15	8	8	7	4	6	10
2	15	8	8	7	4	6	10
3	15	8	8	7	4	6	10
4	15	8	8	7	4	6	10
Усього за змістові модулі	60	32	32	28	24	36	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30			30			40
Загалом		90			100		

5. Теми лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Програмування на сучасному радіо	8
2	Музичне програмування на сучасному радіо	8
3	Робота ведучих на різноформатних радіостанціях	8
4	Інтерв'ю в прямих ефірах на радіо	8
Разом		32

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – опитування; тестування на платформі MOODLE.	Питання для підготовки: 1.Основні підходи до програмування сучасного радіо. Залежність програмування від типів мовлення. 2.Види програмування. Добове програмування. Формування сітки мовлення для будніх і вихідних днів. 3.Робота ведучих в ефірі протягом доби. 4.Основні елементи ефіру: правила розміщення. «Програмне колесо» і особливості його	За усну відповідь – 2 бали. За тестування – 2 бали. Тест складається з 10 питань, кожне з яких оцінюється в 0,2 бала.	4

		формування. Розробка звукової години.		
	Практичне завдання	Скласти сітку мовлення музичної і розмовної радіостанцій	Якість сіток мовлення оцінюватиметься за представленістю контенту. Він має бути різноманітним і відповідати форматним вимогам радіостанцій. Оцінюється від 3 до 6 балів.	6
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Теоретичне завдання – опитування	Питання для підготовки: 1.Музика в контексті радіоефіру: основні підходи в практиці сучасного радіо. Правила музичного програмування. 2.Каталоги ротацій на радіо. Робота з музикою різних ротацій. Музичні чарти в роботі над плей-листом. 3.Правила користування ефірною програмою на радіо.	За усну відповідь – 2 бали. За тестування – 2 бали. Тест складається з 10 питань, кожне з яких оцінюється в 0,2 бала.	4
	Практичне завдання – робота з ефірною програмою	Продемонструвати вміння роботи з ефірною програмою (виведення в ефір ведучого, заміна музичної композиції, виведення програм тощо)	Виконання завдання передбачає роботу у студії. Оцінюється від 3 до 6 балів.	6
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			10
3	Теоретичне завдання – опитування	Питання для підготовки: 1.Вимоги до роботи ведучих прямих радіоефірів. Створення образу ведучого: основні критерії. Самостійна і командна робота в ефірі. 2.Основні підходи до створення контенту: ранкових програм, авторських програм, контактних програм. 3.Написання сценаріїв. 4.Інтерактив на радіо: різновиди й особливості реалізації. Сучасні підходи до роботи з аудиторією.	За усну відповідь – 2 бали. За тестування – 2 бали. Тест складається з 10 питань, кожне з яких оцінюється в 0,2 бала.	4
	Практичне завдання	Написати сценарій контактної радіопередачі	Оцінюватиметься оригінальність ідеї, якість тексту, чіткість структури. Оцінюється від 3 до 6 балів.	6
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			10

4	Теоретичне завдання – опитування; тестування на платформі MOODLE.	Питання для підготовки: 1.Гості у студії: основні критерії вибору. Методика підготовки прямиоефірного інтерв'ю. Пошук героя/героїні і моніторинг інформації про нього/неї. Вивчення контексту як запорука успішної бесіди. 2.Формування питань. Робота ведучого з гостем/єю у студії: основні комунікаційні стратегії. 3.Поліфункціональність ведучого під час прямиоефірного інтерв'ю. Основні ризики прямого ефіру і шляхи подолання. Робота над помилками.	За усну відповідь – 2 бали. За тестування – 2 бали. Тест складається з 10 питань, кожне з яких оцінюється в 0,2 бала.	4
	Практичне завдання	Розробка сценарію і проведення інтерв'ю в прямому ефірі	Виконання завдання передбачає роботу у студії. Оцінюється від 3 до 6 балів.	6
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

7. Підсумковий семестровий контроль**

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання - тестування на платформі MOODLE.	Питання для підготовки за розділом 3 робочої програми	Тестування – від 1 до 20 балів. Тест складається з 20 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.	20
	Індивідуальне завдання	Презентація змонтованої власної радіопередачі з музичним компонентом.	Виконання індивідуального завдання – від 5 до 20 балів. Критерії оцінювання: оригінальність ідеї, дотримання професійних стандартів і етичних норм, якісне технічне виконання.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

Основна

1. Лизанчук В.В. Основи радіожурналістики : підручник. Київ : Знання, 2006. 628 с.
2. Мірошніченко П.В. Звуковий образ українського радіомовлення як національно-культурний феномен. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 328 с.
3. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики : підручник / За заг. ред. В. Лизанчука. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с.

Додаткова

1. Вайшенберг З., Кляйнінштойберг Й., Пьорксен Б. Журналістика та медіа : довідник / пер. з нім. П. Демешко. Київ : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. 529 с.
2. Гоян О.Я. Комерційне радіомовлення: журналістика і підприємництво в радіоефірі : монографія. Київ : Наукова думка, 2005. 325 с.
3. Гоян О. Сучасне радіомовлення: новітні технології й ефірні трансформації. *Пам'ять століть*. 2007. № 3. С. 51–59.
4. Гоян О.Я. Цифрове радіомовлення: українські перспективи. *Наукові записки Інституту журналістики*. Київ. 2008. Т. 30. С. 31–34.
5. Любченко Ю.В. Звукове оформлення радіоефіру. *Держава та регіони. Сер. Соціальні комунікації*. 2010. №. 4. С. 51–54.
6. Нагорняк М.В. Здобутки й утрати діяльності українських радіостанцій у мережі Інтернет. *Наукові записки Інституту журналістики*. Київ. 2011. Т. 43. С. 10–14.
7. Crisell A. Starkey G. *Radio Journalism* : SAGE Publications Ltd, 2014. 172 p.
8. Luñan J. V. Chagas The Spiral Model in the Text of Live Radio Journalism, *Journal of Radio & Audio Media*. 2019. URL : <https://doi.org/10.1080/19376529.2018.1481846>

Інформаційні джерела

1. Національна суспільна телерадіокомпанія України. URL : <http://www.nrcu.gov.ua/>
2. Радіо 24. URL : <http://radio24.ua/>
3. Радіо «Рокс». URL : <http://www.radioroks.com.ua/>
4. Радіо «Свобода. URL : <http://www.radiosvoboda.org/>
5. Радіо «Хіт-FM». URL : <http://www.hitfm.ua/>
6. Радіостанції України. URL : <http://www.proradio.org.ua/>